

Gäller för: Kvinnoklinik

Giltig från: 2024-07-15

Innehållsansvar: Asmaa Soubhi Said, (asmso), Överläkare

Giltig till: 2026-07-12

Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad

Godkänd av: Karolina Andersson, (karan56), Verksamhetschef

Mottagningsoperation (prolapsoperation), gynekologisk mottagning

Innehållsförteckning

Mottagningsoperation (prolapsoperation), gynekologisk mottagning	1
Bakgrund och syfte	2
Utförande	2
Mottagningsoperation till gynekologisk mottagning bilaga 1	6
Mottagningsoperation Gynekologisk mottagning SÄS	6
Prolapsoperation	6
Mottagningsoperation till gynekologisk mottagning bilaga 2 – Vitalparametrar och läkemedel (övervakning)	9
Mottagningsoperation till gynekologisk mottagning – bilaga 3 – checklista	11
Mottagningsoperation till gynekologisk mottagning bilaga 4	13
Mottagningsoperation till gynekologisk mottagning bilaga 5 – Läkemedel pre- och peroperativt	14
Mottagningsoperation till gynekologisk mottagning bilaga 6 – Postoperativ smärtbehandling	15
Patientinformation.....	16
Patientinformation.....	17

Bakgrund och syfte

Säkerställa ett enhetligt arbetssätt vid mottagningsoperationer på gynekologisk mottagning, SÄS Borås.

Utförande

Preoperativ förberedelse

Inskrivning

- Operationsplanerare kontrollerar att ordination finns i Melior samt hälsodeklaration
- Patienten genomför dubbeldusch hemma
- Patienten fastar från kl. 24:00 dagen innan operationen, får dricka klara drycker fram till kl. 06:00 på operationsdagen
- Undersköterskan på gynekologimottagningen kommer med mappen (patientjournal) till gynekologiavdelningen dagen innan operationen
- Patienten kommer till dagvård enligt tidsangivelse från kallelse. Första patienten kommer kl. 07:15
- Patienten erhåller ID-band, patientskjorta, operationsstrumpor, mössa, premedicinering samt PVK
- Patienten ska tömma blåsan innan operation
- Patienten kan få tablett Stesolid 5 mg vid behov, enligt ordination
- Patienten får Emla kräm vaginalt på avdelningen en timme innan operationen är planerad Patientinformation bilaga 8
- Patienten kommer sedan i rullstol till rum 10 på gynekologimottagningen

Förberedelser på operationssalen dagen före operation

- Ställ undan apparatur som inte ska användas vid operation, till exempel ultraljudsapparat.

Förberedelse på operationssalen på operationsdagen

Undersköterska /sjuksköterska som ansvarar för mottagningsoperation utför följande uppgifter

- Följande material ska finnas på salen
 - Sterilt operationsset
 - Sterila handskar
 - Suturmaterial

- Knivblad
- Operationsgaller
- Klorhexidinsprit
- Lokalbedövning
- Ställ in läkemedelsvagn och diatermi i operationssalen samt akutvagn utanför
- Ta fram och starta steriltbord med nytt filter
- Ta fram blodtrycksapparat och POX-mätare
- Ytdesinficera alla ytor i rummet med ytdesinfektion
- Öppna operationsset och vik ut samt öppna sterila handskar
- Undersköterska/läkare drar upp läkemedel som används för lokalbedövning och klorhexidinlösning hålls upp i rondskål
- Galler öppnas och undersköterskan dukar upp inför operation
- Läkare sätter på munskydd, steriltvättar sig, tar på operationsrock och tar på sterila handskar själv
- Patienten hämtas in till operationssalen. Personalen hälsar och presenterar sig
- Patienten sätter sig och blodtryckskontroll utförs. Koppla också på POX-mätaren. Kontrollera PVK:n
- Undersköterska/läkare tvättar med klorhexidin lösning samt klär sterilt · Gå gemensamt genom checklistan Förberedelse (se bilaga 3)

Operationsstart

- Gå gemensamt igenom checklistan Timeout (se bilaga 3)
- Ge Rapifen enligt rutin, kontrollera att Naloxon, Lanexat samt Atropin finns i läkemedelsvagnen (se bilaga 1)
- När Rapifen börjar ge effekt ger läkaren lokalbedövning, vänta minst två minuter · Notera tiden för operationsstart (se bilaga 2)
- Operation utförs
- Sjuksköterska dokumenterar kontroller av vitalparametrar på narkoskurva (se bilaga 2)
- Kontroll av vitalparametrar utförs en gång vid operationsstart, en gång peroperativt,

Operationsavslut

- Avsluta enligt checklista Avslutning (se bilaga 3)
- Ta bort patientklädsel
- Patienten får en binda och nätbyxor. Sjuksköterska lämnar smärtpaket (se bilaga 6) och patientinformation (se bilaga 8) till patienten.
- Patienten tas till gynekologiavdelning och sjuksköterska rapporterar till avdelningspersonalen
- Instrument sätts i diskmaskinen
- Läkare registrerar i Gynop-registret samt skriver sjukintyg vid behov
- Salen städas och desinficeras mellan operationerna, samt efter avslutad operationsdag.

Postoperativ övervakning på gynekologiavdelning

- NEWS-kontroller en timma efter ankomst till avdelning enligt rutin
- Patienten erbjuds fika
- Patienten ska tömma blåsan innan hemgång och kontrolleras med bladderscan
- Vid behov finns medicinering ordinerat i Melior
- Operatör kommer och informerar patient
- PVK tas bort och hb-kontroll görs vid behov
- Alla ifyllda dokument läggs till sekreterare

Medicin som medföljer patienten från mottagningen till avdelningen

- 3 st – Tablett Ibumetin 400 mg, 1 x 3
- 6 st – Tablett Alvedon 500 mg, 2 x 3
- 2 st – Tablett OxyNorm 5 mg vid behov

Mottagningsoperationsmall Melior

- Tablett Ibumetin 400 mg, 1 x 3
- Tablett Alvedon 500 mg, 2 x 3
- Tablett Stesolid 5 mg, 1 tablett vid behov
- Alfentnil Hameln (Rapifen) Injektionsvätska, lösning 0,5 mg/ml, 1 vid behov, maximalt 2 mg
- Midazolam Hameln Injektions-/infusionsvätska, lösning 1 mg/ml, 1 – 2 vid

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Mottagningsoperation till gynekologisk mottagning bilaga 1

Mottagningsoperation Gynekologisk mottagning SÄS

Prolapsoperation

Medicinering

Syfte

Beskriva rutiner för medicinering vid mottagningsoperation i lokalanestesi med sedering.

Åtgärder

Preoperativt

1. Tablett Alvedon 500 mg 3x1 en timme innan operation
2. Vid behov kan tablett Stesolid 5 mg ges minst en timme före operation

Observera kontraindikationer.

Vid operation

1. 1–2 minuter innan lokalbedövning ska läggas ges injektion Rapifen 0,5 mg intravenöst. Eventuell upprepning vid behov. Maxdos 2mg.
2. Vid behov ges peroperativt injektion Midazolam 1–2 mg intravenöst.

Atropin ska finnas tillgängligt på operationssalen. Efter läkarordination ges Atropin 0,25–0,5 mg vid behov (illamående, bradykardi)

OBS: ges inte till patienter med anamnes på hjärtsjukdom eller glaukom.
Behövs inte om puls > 75

Analgetikum	Antidot
<p>Rapifen (alfentanil) 0,5 mg/ml</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0,5 mg intravenöst vid behov <p>För äldre och sköra patienter kan det vara bra att börja med 0,25 mg (t. ex hos patienter > 70 år) och se effekt innan ytterligare dos ges.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan upprepas med 0,25–0,5 mg intravenöst • Maxdos 2 mg <p>Biverkningar: Andningsdepression, bradykardi, blodtrycksfall, muskelrigiditet, allergi, anafylaktisk chock</p>	<p>Naloxon-hydroklorid 0,4mg/ml (vid andningsdepression)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0,4 mg intravenöst vid behov • Kan upprepas med 2–3 minuters intervall 1–2 gånger <p>Kontrollera andning, håll fri luftväg, lyft upp käken, ge syrgas och larma vid behov</p>

Eller

Sedering	Antidot
<p>Midazolam 1mg/ml</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1–2 mg intravenöst vid behov • Kan upprepas med 0,5–1 mg intravenöst • Maxdos 3,5–5 mg <p>Biverkningar: Dåsighet, förvirring, paradoxal oro, muskelrelaxation, apné, hypotension</p>	<p>Lanexat 0,1 mg/ml (bensodiazepinantagonist)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0,2 mg intravenöst vid behov • Kan upprepas med 0,1 mg/60 sek till en totaldos på 1mg <p>Biverkningar: illamående, kräkningar, ångest, oro, rädsla</p>

Bradykardi	Illamående
<p>Atropin 0,5 mg intravenöst</p> <ul style="list-style-type: none">• 0,25–0,5 mg intravenöst <p>Biverkningar: Takykardi, miktionsbesvär. Kontraindikationer: Hjärtsjukdom (ska användas med försiktighet vid arteriosclerotisk hjärtsjukdom. Man får väga risken med bradykardin och en sänkt CO mot risken med läkemedlet), malign hypertoni, glaukom, (puls > 75)</p>	<p>Ondansetron 2mg/ml intravenöst</p> <ul style="list-style-type: none">• 4 mg långsamt <p>Biverkningar: Huvudvärk, förstoppning, värme och blodvallning</p>

Blodtrycksfall

Ringer-Acetat
500/1000 ml intravenöst som infusion

Blödning

Statraxen 100 mg/ml

- 1g intravenöst som injektion
- Ges cirka 1ml/minut

Biverkningar: Diarre', kräkningar, illamående

Larm

Vid akut livshotande situation används rött larm. Se rutin Akuta medicinska larm vid SÄS Borås (vgregion.se)

- För kontakt med narkos används telefon nummer 3113 (narkosjouren) båda för akut kontakt och behov av rådgivning.
- För kontakt med operations används telefonnummer 3072

Mottagningsoperation till gynekologisk mottagning bilaga 2 – Vitalparametrar och läkemedel (övervakning)

Dagkirurgi gynekologimottagning

Datum:	Patient id:
Typ av op:	Läkemedelsöverkänslighet:
Läkare:	Riskmoment:
Sjuksköterska:	Op start:
Undersköterska:	Op slut:

Vitalparametrar

	KI:	KI:	KI:	KI:
AF				
Sat/POX				
Bltr				
Puls				
Sederingskala				

Läkemedel

	Läkemedel	Dos	Adm.sätt	Sign
KI:				
KI:				
KI:				
KI:				
KI:				

Sederingskala RSS (Ramsay sedation scale) en validerad sederingskala (källa; vårdhandboken)

Nivå 1	Klarvaken
Nivå 2	Dåsig, lätt sederad
Nivå 3	Sederad men väckbar genom normal samtalston
Nivå 4	Sederad men väckbar genom höjd samtalston eller kraftig omruskning <i>Ingen mer medicinering efter detta fram till att patienten är vaken</i>
Nivå 5	Medvetslös, svarar inte på fysisk stimulering (=anestesi)

Etiketter

Mottagningsoperation till gynekologisk mottagning – bilaga 3 – checklista

Förberedelse	Timeout
☐ Patienten har bekräftat och godkänt följande <ul style="list-style-type: none">• Identitet• Planerad operation• Informerad om och samtycker till operation	☐ Laget presenterar sig med namn och roll
☐ Har patienten känd allergi? (läkemedel, latex)?	☐ Operatör bekräftar <ul style="list-style-type: none">• Patientens identitet• Planerad operation
☐ Har patienten tagit antibiotikaproylax vid behov?	☐ Blodtryck och POX
☐ Negativ urinsticka samt PCR-prov?	☐ Tappning KAD inför operation främre kolporafi
☐ Har patienten tagit premedicinering och Emla kräm?	☐ Starttid operation
	☐ Gå igenom vilken typ av medicinering som ska användas, till exempel Rapifen
	☐ Kontrollera att antidot finns på plats
	☐ Lokalbedövning, eventuellt pudendus vid behov
	☐ Instrument, utrustning för ingreppet
	☐ Förväntade svårigheter under operation

Avslutning

- Sluttid operation
- Vilket ingrepp har utförts?
- Komplikationer
- Antal dukar, instrument, nålar och tork stämmer?
- Postoperativa ordinationer
- Finns det problem med utrustningen?
- Är ingreppet registrerat i Gynop?
- Vad kan vi lära? Vad kan vi göra bättre nästa gång?
- Instrumentetiketter bifogas med övervakningsblankett
- Deficit

Mottagningsoperation till gynekologisk mottagning bilaga 4

Checklista för personal på gynekologimottagning och gynekologiavdelning före och efter operation

Före operation – gynekologiavdelning

- Kontrollera att patient dubbelduschat
- Premedicinering en timma före operation
- Sätt ID-band, PVK helst höger arm (informera operationsteamet om PVK sitter på vänster arm)
- EMLA kräm 1 timma innan operation

Efter operation – gynmottagning

- Smärtpaket till patient
- Postoperativ information till patient
- Rapportera ingrepp och sista vitala parametrar
- Samtal med patient postoperativt av operatör
- Eventuell tamponad
- Eventuell KAD
- Dokument medföljer patienten till gynekologiavdelningen

Efter operation – gynekologiavdelning

- NEWS-kontroller
- Erbjud patienten fika
- Kontrollera att patient kan tömma blåsan + kontroll med bladderscan
- Ta bort PVK
- Informera patient att inte köra bil
- Samtliga ifyllda dokument (checklistor etc) läggs till sekreterare

Mottagningsoperation till gynekologisk mottagning bilaga 5 – Läkemedel pre- och peroperativt

- Tablett Alvedon 500 mg 2 x 3
- Tablett Stesolid 5 mg 1 vid behov
- Injektionsvätska Rapifen 1 vid behov, max 2 mg
Lösning 0,5 mg/ml
- Injektion/infusionsvätska Midazolam Hameln 1 – 2 vid behov
lösning 1 mg/ml

Mottagningsoperation till gynekologisk mottagning bilaga 6 – Postoperativ smärtbehandling

Smärtpaket medföljer patient från gynekologimottagning till gynekologiavdelning

- Tablett Ibumetin 500 mg x 3 3 tabletter
- Tablett Alvedon 2 st 500 mg x 3 6 tabletter
- Tablett OxyNorm 5 mg vid behov 2 tabletter

Patientinformation

Behandling med EMLA kräm inför kirurgiskt ingrepp

EMLA är en lokalbedövande kräm som bedövar slidan på det ställe där ingreppet ska ske. Smärtan minskar men du kan fortfarande känna tryck och beröring.

Så här använder du EMLA

Tvätta rent innan du stryker på EMLA kräm. Gör hål på tubens skyddsmembran genom att trycka locket mot membranet. Lägg på hälften av innehållet i tuben (2 g) minst en timma före ingreppet. Effekten håller i cirka 2 timmar efter att krämen avlägsnats.

Allergi/överkänslighet

EMLA kräm 5 mg innehåller en blandning av två lokalanestetika; Lidocain och Prilocain. Om du är allergisk mot Lidocain eller Prilocain ska du inte använda EMLA.

Kontakt

Om du har några frågor är du välkommen att kontakta oss

Gynekologisk mottagning tfn 033-616 1700, vardagar 06.30 - 16.00

Gynekologisk avdelning tfn 033-616 1053, övriga tider.

Patientinformation

Till dig som ska, eller har, opererats för framfall på gynekologimottagningen

Förberedelser

Du får äta som vanligt fram till klockan 24:00 kvällen före operationsdagen. På operationsdagen får du dricka klara drycker såsom vatten, saft, te och kaffe (utan mjölkprodukter) fram till 2 timmar före din operationstid. Följs inte dessa fasteregler blir vi tvungna att avboka operationen.

Om någonting tillstött under väntetiden, exempelvis ett nytillkommet sjukdomstillstånd, ring planeringssjuksköterskan, se kallelsen för telefonnummer.

Vid alla operationer finns risk för infektioner. Du ska själv hjälpa till att minska risken för infektion genom att duscha och tvätta håret kvällen innan samt duscha på operationsdagens morgon. Smink, nagellack, smycken och piercing avlägsnas före operationen. Värdesaker ska lämnas hemma. Undvik att använda kontaktlinser på operationsdagen.

Vid ankomst till sjukhuset sker anmälan i incheckningen i huvudentrén (kom 15 minuter före angiven tid för att undvika försening). Sedan går du till gynekologiavdelningen där du förbereds för operationen. När förberedelserna är klara kommer du att bli transporterad till gynekologimottagningen där operationen genomförs.

Ingreppet

Operationen tar cirka en timma och utförs i lokalbedövning. Ibland placeras kompresser i slidan som tryckförband. I så fall behöver du en kateter i blåsan som normalt tas bort efter tre timmar.

Efter ingreppet transporteras du åter till gynekologiavdelningen där du får något att äta, man kontrollerar även att du kan kissa och sedan får du återgå hem.

Eftervård

Hemgång

Vanligen samma dag som operationen. Du får inte köra bil efter operationen.

Stygn

Försvinner av sig själv. Kan kännas av upp till två månader.

Blödning

Blodtillblandade flytningar från slidan vanligen i två – tre veckor.

Bad/dusch

Avstå från bad under de veckor som du blöder. Duscha går bra.

Aktivitet

Avstå från tunga lyft, för övrigt inga begränsningar så länge det ”känns bra”.

Undvik förstoppning och förkylning så långt det är möjligt.

Samliv

Kan tas upp efter fyra veckor.

Smärta

Smärtlindring kan behövas första veckan och kan köpas receptfritt.

Till exempel Alvedon 500 mg 2 tabletter 3 gånger dagligen och Ibuprofen 400 mg 1 tablett 3 gånger dagligen. Du får med dig ett smärtpaket för de närmaste dagarna när du åker hem från gynekologiavdelningen.

Sjukskrivning

En till fyra veckor beroende på din arbetssituation.

Återbesök

Endast om din läkare så bestämt. Uppföljning sker med enkäter efter åtta veckor och ett år.

Problem

Vid ökad smärta, illaluktande flytning, feber, andra besvär eller frågor, så hör av dig till oss.

Kontakt

Gynekologisk mottagning tfn 033-616 1700, vardagar 06.30 - 16.00

Gynekologisk avdelning tfn 066-616 1053, övriga tider.

Vid akuta besvär övrig tid ringer du Sjukvårdsrådgivningen på telefonnummer 1177.

Mottagningsoperation gynekologisk mottagning – bilaga 8 Patientinformation

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Kvinnoklinik

Innehållsansvar: Asmaa Soubhi Said, (asmso), Överläkare

Granskad av: Asmaa Soubhi Said, (asmso), Överläkare, Ann-Christine "Annchi" Andreasson, (annan1), Medicinsk sekreterar

Godkänd av: Karolina Andersson, (karan56), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9641-1173499273-233

Version: 1.0

Giltig från: 2024-07-15

Giltig till: 2026-07-12